

N:o 29.

Ank. till Riksd. Kansli den 9 Maj 1870, kl. 10 f. m.

*Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts (N:o 5) Utlåtande N:o 2,
i anledning af Herr J. Mankells motion, N:o 24, angående
utarbetande och framläggande af en fullständig plan för
rikets fästningsväsende.*

Herr *J. Mankell* har uti en inom Andra Kammaren väckt och till Utskottet remitterad motion föreslagit:

att Riksdagen hos Kongl. Maj:t i underdånighet måtte anhålla,

att Kongl. Maj:t, om möjligt till nästa riksdag, måtte låta uppgöra och framlägga plan för rikets fästningsanläggningar i sin helhet, hvarvid tages i betraktande, dels storleken af de anslag, som hittills årligen i medeltal kunnat beviljas, dels de föreslagna fästningsarbetenas fulländande med liknande anslag inom en viss kortare tid, och

att i denna plan såsom beståndsdelar ingå:

Stockholms skyddande åt såväl land- som sjösidan, mot oförmodadt öfverfall;

 Göteborgs skyddande mot öfverfall från sjösidan;

 förläggande af flottans materiel i nämnda båda städer;

 Carlsborgs förändring till en replipunkt och hufvuddepôt för arméen;

 anläggande af en replipunkt på Gotland; och slutligen

att Carlskrona och Carlsten måtte upphöra att vara fästningar, hvarjemte deras bestyckning och användbara materiel flyttas till befästningarne vid Stockholm och Göteborg.

Bih. till Riksd. Prot. 1870. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 13 Häft.

Ehuru denna motion endast synes angå fästningsväsendet, berör den dock på ett så ingripande sätt rikets både landt- och sjöförsvaret, att den icke kan med tillbörlig omsorg behandlas och prövas utan ett nogsammt aktgifvande på landets försvarsväsende i sin helhet. Af sådan anledning fordras ej endast kännedom om de särskilda försvarsmedlens och de olika stridskrafternas nödiga sammanhang och förhållande till hvarandra, med afseende på landets nuvarande politiska ställning, utan ock närmare bekantskap med de strategiska och lokala omständigheter, som på försvaret utöfva inflytande, på det hvarje i motionen förekommande särskild fråga må kunna fullständigt utredas och med ledning deraf ett tillförlitligt omdöme öfver motionen kunna bildas.

Utskottet förutsåg ock vid motionens första behandling de svårigheter, som på grund af dess omfattande beskaffenhet skulle möta för medhinnande af en sådan utredning, under den jemförelsevis korta tid Utskottet hade att deråt egna; men Utskottet har dock, med ledning af tillgängliga handlingar, införskaffade uppgifter och erhållna upplysningar sökt göra sig bekant med motionens särskilda delar och att öfver dessa, hvar för sig, åstadkomma utredning och bilda ett omdöme för att med stöd deraf kunna afgifva yttrande öfver motionen i sin helhet.

Men då en sådan special-behandling hittills endast varit möjlig, beträffande en del af motionen, och då blott få dagar af riksdagen numera återstå, derunder någon fullständigare utredning af det viktiga ämnet icke läter kunna medhinnas, finner Utskottet sig nödsakadt vördsamt anmäla, att Utskottet före riksdagens afslutande icke är i tillfälle att öfver Herr Mankells ifrågavarande motion afgifva utlåtande.

Stockholm den 9 Maj 1870.

På Utskottets vägnar:

E. V. Almquist.